

หลักในการลงโทษนักเรียน

นำเสนอเมื่อ : 28 มี.ค. 2552

ผู้บริหารและครูจึงต้องมีความรู้ในเรื่องของระเบียบ แนวคิด และวิธีการต่างๆ ในการลงโทษนักเรียน หากผู้บริหารและครูลงโทษนักเรียนด้วยอารมณ์หรือรุนแรงเกินไปอาจเกิดผลเสียหลายฝ่าย

หลักในการลงโทษนักเรียน

*วุฒิมัทธ วรรณบดินท์

*****

*****

ด้วยผู้เขียนกำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ณ สถานบริการโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีความสนใจศึกษาเรื่อง หลักในการลงโทษนักเรียน

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงและเกิดการปรับตัวไม่ทันภาพผสมระหว่างความทันสมัยของวัตถุและความล้าหลัง หรือลมสลายของสถาบันต่างๆ ทางสังคมไทยและศีลธรรมอย่างรุนแรงจึงปรากฏให้เห็น (ประเวศ. 2538 : 8 – 9) ทำให้สังคมไทย กลายเป็นสังคมที่เริ่มขาดระเบียบวินัยทั้งในครอบครัวรวมไปถึงบุคคลโดยรวมของประเทศ (ดาว. 2539 : 19) โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ไม่เหมาะสม ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการรณรงค์ป้องกันแก้ไขปัญหาช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้นให้มีความประพฤติไปในทางที่เหมาะสม สร้างความเจริญงอกงามทางปัญญา ความคิด จิตใจ และคุณธรรม ให้เป็นอนาคตที่แจ่มใสของชาติ สมกับเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าของสังคม (กรมพลศึกษา. 2537 : บทนำ) ด้วยเหตุนี้ กฎ ระเบียบ วิธีการทำโทษนักเรียนจึงมีความสำคัญมากที่จะควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง รู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตน

ผู้บริหารและครูจึงต้องมีความรู้ในเรื่องของระเบียบ
และวิธีการต่างๆ
ในการลงโทษนักเรียน
หากผู้บริหารและครูลงโทษนักเรียนด้วยอารมณ์หรือรุนแรงเกินไปอาจเกิด
ผลเสียหลายฝ่าย ทั้งกับนักเรียน กับตัวครูเองและสถานศึกษา
ดังนั้นการลงโทษนักเรียนจึงควรมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้ 1)
ความหมายและหลักในการลงโทษนักเรียน 2)
การควบคุมความประพฤติที่ใช้วิธีการลงโทษ

ความหมายและหลักในการลงโทษนักเรียน

ความหมายของการลงโทษนักเรียน

กรมสามัญศึกษา (2534: 12)
ได้ให้ความหมายของการลงโทษนักเรียนไว้ในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ
งานสารวัตรนักเรียนว่า การลงโทษ หมายถึง
การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่ ประพฤติ ผิด
หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา
หรือของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่
132
โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนให้มีความประพฤติดีหรือให้เข็ดหลาบเพื่อ
จะได้ไม่ประพฤติดีก

หลักในการลงโทษนักเรียน

สมพร สุทัศนีย์ (2523: 70-71)
ให้ความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนไว้ว่าการลงโทษส่วนใหญ่เป็นการ
มุ่งเพื่อที่จะวางกล่าวสั่งสอน โดยมีเจตนาจะแก้ไขนิสัย
และความประพฤติที่ไม่ดีของนักเรียนให้รู้สึกสำนึกในความผิด
และเว้นการประพฤติชั่วเพื่อกลับประพฤติตนในทางที่ดี
ซึ่งสรุปสาระที่ควรคำนึงอันจะเป็นหลักในการลงโทษดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยวิธีแบบกลั่นแกล้ง ด้วยการเคียดแค้น
และพยายาม

2. หลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยวิธีรุนแรง

3.หลีกเลี่ยงการลงโทษนักเรียนที่กำลังเจ็บป่วยหรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง

4.หลีกเลี่ยงการลงโทษลักษณะประจานนักเรียน

5. ก่อนลงโทษควรชี้แจงให้นักเรียนทราบด้วยว่าพฤติกรรมอะไรของเขาที่ทำให้เขาถูก

ลงโทษ และควรบอกพฤติกรรมที่ครูต้องการ

6.ลงโทษด้วยความยุติธรรม ไม่มีอคติ

7.พยายามให้นักเรียนรับรู้ว่าครูลงโทษด้วยความรักความปรารถนาดีและมีเหตุผล

8. การลงโทษควรคำนึงอายุ เพศ และพัฒนาการของจิตใจนักเรียน

9. การลงโทษครูควรกระทำ ด้วยความสุ่ม รอบคอบที่สุด

10. ควรลงโทษนักเรียนทันทีทำความผิด

11. การลงโทษต้องไม่พรั้มเพรี้อมากเกินไป เน้นการลงโทษเพื่อปรับปรุงให้นักเรียนทำ

ตัวดีขึ้น จึงจะเรียนรู้ได้ดี

12. เป็นการลงโทษที่นักเรียนยอมรับและเห็นด้วย

13.ควรลงโทษพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทุกครั้ง

14. การลงโทษควรเป็นวิธีสุดท้ายที่ครูจะใช้

ระเบียบ แนวคิด และวิธีการต่างๆ ในการลงโทษนักเรียนมีอยู่หลายวิธีการลงโทษเป็นสิ่งที่ถกเถียงกันอยู่มากทั้งนี้ เนื่องจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องระเบียบวินัยและการลงโทษ ซึ่งคนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการลงโทษจะช่วยให้เด็กเป็นคนมีระเบียบวินัยประพฤติตัวดี ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการลงโทษมองเห็นว่าระเบียบวินัยควรเกิดจาก

การควบคุมภายในตนเองอันจะนำไปสู่การเคารพนับถือในตนเอง
ผู้บริหารและครูต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม
และต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการลงโทษนักเรียนควรใช้เฉพาะเมื่อสามารถ
หาสาเหตุที่แน่นอนและสามารถแก้ไขสาเหตุนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
แล้วเท่านั้น ถ้าจำเป็นต้องใช้การลงโทษ
ก็ควรเลือกวิธีที่เหมาะสมกับความผิดที่เกิดขึ้น
ต้องให้นักเรียนเข้าใจและการลงโทษต้องมีเหตุผลอย่างเพียงพอ
การลงโทษต้องกระทำอย่างยุติธรรม ไม่ใช่วิธีที่รุนแรงหรือดูร้าย
ไม่กระทำ
ในขณะที่ผู้ใหญ่ยังมีอารมณ์โกรธและจะต้องไม่กระทำให้นักเรียนได้รับ
ความอับอาย
ให้คิดเสมอว่าการลงโทษนักเรียนนั้นไม่ใช่การทำให้นักเรียนเจ็บปวดทั้ง
ทางร่างกายจิตใจ หรือเป็นการสนองอารมณ์ของครู
แต่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นอันจะ
นำไปสู่ความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม

บรรณานุกรม

กรมพลศึกษา. (2537).

รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการคุ้มครองความประพฤตินักเรียน

นักศึกษาในสวนกลางและสวนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ 2536.

กรุงเทพมหานคร: กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา.

กรมสามัญศึกษา. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์

โอเดียนสโตร.

ตำรวจ เมืองพาน. (2539). “ระเบียบวินัย”. ครูเชียงราย.

ประเวศ วะสี. (2538). “ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชีวิต”. ทิศทางไทย.

สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว. (2523). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน.
กรุงเทพมหานคร:

ไทยวัฒนาพานิช.